

RIHLA

KULTAMUSEON TIEDOTUSLEHTI 1/2016

Kuva: Marko Lauronen

RIHLAN AINEISTO ON VAPAATA KOPIOITAVAKSI
MAINITSEMALLA ALKUPERÄ

RIHLA

ISSN 0780-7988

Kultamuseon tiedotuslehti

Vastaava toimittaja:

Hanna Mattila

Kultamuseo, 99695 Tankavaara

Puh 016-626 171

<http://www.kultamuseo.fi>

info@kultamuseo.fi

Painopaikka: Erweko Oy

Ilmoitushinnat: Takasivu 168 EUR

Muut sivut 1/1 84 EUR, 1/2 50 EUR, 1/3 34 EUR

Rihlan kuvat Kultamuseo, ellei toisin mainita.

Kultamuseon aukioloajat:

1.6.–30.9. avoinna joka päivä klo 9–17

1.10.–31.5. avoinna ma–pe klo 10–16

Pääsyliput:

Aikuiset 10 EUR/hlö

Koululaiset 7–16v 5 EUR/hlö

Alle 7-vuotiaat ilmaiseksi

Eläkeläiset ja opiskelijat 8 EUR/hlö

Perhelippu (2 aik+2 lasta) 22 EUR

Ryhmät (10 hlöä ja yli) 8 EUR/hlö

SISÄLLYSLUETTELO

Museonjohtajan terveiset	3
Asiamiehen aatoksia	4
Ajankohtaisia kuulumisia	6
Kekkonen pop-upina museolla syksyllä.....	6
Ivalojoki oli esillä SM-kisojen aikana	7
Syksyisessä symposiumissa aiheena kivet ja mineraalit pohjoisessa Lapissa	8
Museokortin käyttäjien ja Museokorttimuseoiden määrä kasvaa	9
Kultamuseo yhteistyössä Siidan kanssa heinäkuisilla Inariviikoilla.....	9
Kultamuseojuhlassa palkitsemisia ja musiikkia	10
Valtakunnallisten museopäivien retki Tankavaaraan	11
Kivet ja mineraalit -pilottityöpaja ja Härkäselän haasteet.....	14
Pelastakaa Härkäselkä! -kampanja on avattu	15
Ritakosken talkoissa tuoksui terva	16
Kultakansa kokoontui Tankavaaran kisoihin heinäkuussa	18

MUSEONJOHTAJAN TERVEISET

Kyllä se siitä!

Pidät parhaillaan kädessäsi uudistunutta Rihlaa. Viime vuoden puolella ilmoitimme lukijoillemme, että tätä lehteä ei voida enää julkaista painettuna. Syyinä oli Kultamuseon heikentynyt taloustilanne, joka vaati tiukkoja leikkauksia ja keskittymistä pelkkiin perustehtäviin.

Te, hyvät lukijat, kuitenkin ajattelit toisin. Museolle alkoi kertyä viestiä kentältä, että eihän nyt näin voi tehdä. Asiaa puitiin muutamassakin kokouksessa ja monet tahot alkoivat huolestua, että tuo museonjohtajahan on puheittensa kanssa tosissaan. Sitten tapahtui paras asia: Te lukijat päätitte itse, että Rihlan painokustannukset pitää rahoittaa ja samalla lehden laatua tulee parantaa. Näin tapahtui. Tosin se kaikki vei sen verran aikaa, että tämän vuoden ensimmäinen Rihla ilmestyy vasta nyt, mutta toivottavasti entistä komeampana!

Otsikon lauseeseen pitää uskoa, kun sen kerran Motivaatioalaskin sanoo. Ja nyt te tietysti kysytte, että mikä? No Motivaatioal-

on iktoiveikas merinisäkäs, joka ”väsymättömästi kannustaa sinua Android-laitteesi kotinäytöllä widgettinä.” Suomeksi sanottuna, kun lataat sellaisen puhelimeesi, se lähettää sinulle säännöllisesti positiivisia viestejä, jotka ilahduttavat päivääsi.

Olen aina uskonut positiivisuuteen. Niin myös silloin, kun vastaan on tullut vaikeampia aikoja. Mielestäni turha asioista valittaminen ei johda mihinkään hyvään. Sen sijaan hyvät tulisi laittaa kiertoon, jakaa ja näyttää kaikille. Hymyyn on helppo vastata hymyllä ja iloon ilolla. Kiitos kaikille Rihlan lukijoille, että olette tuoneet meille positiivisuutta ja yhteistyön henkeä tähän hommaan!

Heli Heinäaho, museonjohtaja

ASIAMIEN AATOKSIA

Vuoden 2015 viimeisessä Rihlassa esitin huoleni siitä, että vuodesta 1983 ilmestynyt Kultamuseon tiedotuslehti RIHLA muuttuu vain tietokoneen tai kännykän ruudulta tuijoteltavaksi. Näin olisi vaarassa kadota paitsi historiaa, myös yksi museon imagoa kohottavasta elementistä. Onneksi Kultamuseon Tuki ry:n hallitus esitti yhdistyksen vuosikokoukselle osallistumista julkaisukuluihin ja esitys hyväksyttiin yksimielisesti. Toivottavasti tämä tärkeä päätös auttaa Rihlaa jatkamaan eloaan hamaan tulevaisuuteen ja näin toimimaan omalta osaltaan sekä Lapin kullanhuhdonnan historian että Kultamuseon toiminnan esittelijänä. Vihje RIHLAn säilyttäjille! Viiden vuoden lehtien sidottaminen upeisiin, koviin kansiin maksaa n. 70,-.

Kullanhuhdonnan SM-kisat olivat Kultamuseolle sekä sen perustamisvaiheessa että myöhempien vuosikymmenien kehityksessä merkittävä taloudellinen tuki. Kisojen kautta myös Tankavaara ja sen ainutlaatuinen museo pääsivät maailmankartalle. Erikoisesti tässä auttoi maailmanmestaruuskisojen myötä syntynyt kansainvälinen yhteistyö ja sen jatkumona Golden World – koko maailman Kultamuseo. Valitettavasti viime vuodet ovat tuoneet muutoksen tukeen. Kilpailijoita kisa-altaiden ääreen on riittänyt, mutta yleisö ei ole enää tuntenut tapahtumaa omakseen. Kultakisojen eksotiikka ei ole riittänyt erilaisen kesätapahtumien kilvoittelussa vierailijoista. Kävijämäärän vähetessä ovat lipputulot

romahtaneet ja tätä kautta myös Kultamuseolle suunnatun tuen määrä.

Jotta takavuosien kansainvälisesti tunnetuin kesätapahtuma ei katoaisi kartalta, ovat Kultamuseon Tuki ry ja Lapin Kullankaivajain Liitto ry sopineet kultakisojen jatkuvan LKL:n järjestämänä vuodesta 2017 alkaen.

Myös anomus Kullanhuhdonnan MM-kisojen järjestämisoikeudesta vuonna 2019 tehdään LKL:n toimesta. Kultamuseon Tuki ry voikin jatkaa museon tukemista ilman kisojen aiheuttamia taloudellisia paineita.

Ensimmäisistä SM-kisoista alkaen tapahtumaa seuranneena haluan lausua parhaat kiitokset kaikille tähän asti kisavastuussa olleille ja toivottaa menestystä uusille ”urakoitsijoille” sekä tietysti toivomuksen, että kisojen avulla jatkossakin olisi mahdollisuus saada tukea Kultamuseon tekemälle kultahistorian tallennus- ja tutkimustyölle.

Alkukesällä saatiin lehdistä lukea, että Pirkanmaan maakuntamuseon hanke ”Adoptoi monumentti” on saanut Euroopan kulttuuriperintöjen Grand Prix-palkinnon. Se liittyy EU-komission vuonna 2002 käynnistämään Europa-Nostra palkinto-ohjelmaan, jonka avulla pyritään hoitamaan ja säilyttämään Euroopan kulttuurihistoriallisia kohteita. Tampereella käynnistettiin hanke vuonna 2008 ja se on saanut innostuneen vastaanoton. Tällä hetkellä Pirkanmaalla toimii yli 300 vapaaehtoista 20 arvokkaassa kohteessa. Hankkeisiin liittyvät työt suoritetaan museoviranomaisten

vastuulla ja ohjeiden mukaan. Pää tavoitteena ei ole saattaa arkeologisten kohteiden hoitoa mahdollisimman kattavaksi, vaan lisätä tietoa niiden merkityksellisyydestä nykyihmisellekin.

Toivoa sopii, että hanke kaikkine mahdollisuuksineen leviää myös tänne Lappiin. Esimerkiksi kullanhuhdonnan nykypäivän ja perinteen piirissä toimii useita yhdistyksiä, joille sopisi adoptoitavaksi ja hoidettavaksi joku monista hoitoa kaipaavista kultahistoriallisista kohteista. Tiedä, vaikka sieltä löytyisi uusia siemeniä maailman pohjoisimpaan geoparkkiin.

Näissä aatoksissa
ANTOISAA LOPPUVUOTTA SEKÄ KULLAN
ETTÄ KULTAHISTORIAN MERKEISSÄ!

J. Kuitinen.

Kauko Launonen,
Kultamuseosäätiön asiamies

AJANKOHTAISIA KUULUMISIA

Kekkonen pop-upina museolla syksyllä

Valtakunnan päämieheltä liikeni Härkäselän näyttelyrakennuksen peruskiven muurauksen jälkeen myös hymyä yleisölle.

Tankavaarassa järjestetään ruska-aikaan elokuussa ja syyskuussa ns. Kekkonen kierros, ”Kekkonen – Kai-rankulkija”. Kultamuseo on kierroksella mukana omalta osaltaan Kekkonen vierailusta kertovalla pop-up tyyliisellä näyttelyllään.

Urho Kekkonen tunnettiin innokkaana lapinkävijänä, jonka vierailut jättivät pysyvän jäljen myös Tankavaaraan. Vuonna 1977 Kekkonen muurasi peruskiven Kultamuseon tulevaan päänäyttelyrakennukseen ja avasi saman vierailun puitteissa ensimmäiset kul-lanhuuhdonnan MM-kisat.

Nykyisin tämä rakennus, Härkäselkä, toimii kivi- ja mineraalinäyttelynä ulkomu-

seoalueella. Rakennuksen sisäänkäynnin oikeanpuoleisessa kulmauksessa on laatta, joka osoittaa peruskiven muurauksen paikan ja kertoo tilaisuudesta.

Kultamuseolla oleva näyttely on osa opastettua kierrosta ja siihen toki voivat tutustua muutkin museovieraat. Näyttely kertoo, mikä Härkäselän rakennus on ja kuinka itse Urho Kaleva Kekkonen saatiin muuraamaan peruskivi tulevaan näyttelyrakennukseen. Myös kulkemisen suhteen nousi haasteita, mutta ne ratkesivat viime hetkillä. Tästäkin asiasta tarkemmin näyttelyssä.

Näyttely sisältyy pääsymaksuun ja on nähtävillä lokakuun alkupuolelle saakka. ●

Ivalojoeki oli esillä SM-kisojen aikana

Ivalojoeki on Lapin kultainen joki – sillä on noin 150-vuotinen kultaistoria ja yhä tänäkin päivänä harjoitetaan sen alueella kullankaivua. Joki on nähnyt niin autonomian ajan kuin itsenäisen Suomen alkutaipaleetkin. Vuosien 2018–2019 aikana tulee kuluneeksi 150 vuotta Ivalojoen kultaryntäyksestä. Mikä olisikaan sopivampi aika hakea kullanhuuhtonon MM-kisoja Tankavaaraan vuodelle 2019.

Ivalojoeki kultahistorioineen on ollut myös Kultamuseon ja sen yhteistyökumppaneiden suorittamien inventointi-, tutkimus-

ja kunnostusretkien kohteena jo neljä vuosikymmentä. Osa aikoinaan inventoiduista rakenteiden tai rakennuksien jäänteistä on nykypäivään mennessä maaton ennestään eikä niitä tuntemattomampi kulkija maastossa huomaakaan. Mutta osa on vielä pystyssä ja hyvin merkitty.

Ivalojoeki-näyttely on pop-up näyttely ja oli esillä kullanhuuhtonon SM-kisojen aikana kisa-areenan lähellä sijainneessa suuressa teltassa. Näyttely saattaa käydä syksyisen mutkan myös Kalifornian MM-kisoissa. ●

Ivalojoeki-näyttely oli esillä kisateltassa heinäkuun lopulla.

Syksyisessä symposiumissa aiheena KIVET JA MINERAALIT POHJOISESSA LAPISSA

Symposiumissa nostetaan tänä vuonna parrasvaloihin pohjoisen Lapin kivet ja mineraalit, kultaa unohtamatta.

Symposium järjestetään entiseen tapaan kaksipäiväisenä ja lokakuun alussa, torstaina 6.10. ja perjantaina 7.10.2016. Tervetuloa!

Ylä-Lapin kivet ja mineraalit SYMPOSIUMOHJELMA 2016, alustava

Torstai 6.10.2016

- 09.30 Aamukahvit ja ilmoittautuminen
10.00 Tervetuloa symposiumiin
10.10 Härkäselän kivi- ja mineraalinäyttelyn historia – miten tähän on tultu
Museonjohtaja Heli Heinäaho, Kultamuseo
- 10.30 Kullalla silattu planeetta
Dosentti Arto Luttinen, LUOMUS Geologia
- 11.00 Kalliokulta, missä sitä on ja miksi?
Erikoistutkija Pasi Eilu, GTK
- 11.30 Mitä arvokasta Lapin kulta-alueiden kallioperä voi kätkeä?
Dosentti Pekka Tuisku, Oulun yliopiston kaivannaisalan tiedekunta
- 12.00 Lounastauko
- 13.00 Malminetsintä Lapissa
Agnico Eaglen edustaja, Kittilä
- 13.30 Sodankylän kaivannais- ja teollisuuspalvelujen kehittämishankkeet
Projektipäällikkö Janne Laine, Arctic Business Concept (ABC) -hanke (Projektipäällikkö Anna Kantola, REGINA-hanke)?

- 14.00 Kullankaivun oheistuotteiden arvo ja merkitys
Toiminnanjohtaja Antti Peronius, Lapin Kullankaivajain Liitto (LKL)
- 14.30 GTK:n kansannäytetoiminta
Geologi Jari Nenonen, GTK
- 15.00 Yhteenveto ja päättäjiskahvit

Perjantai 7.10.2016

- 10.00 Lähtö Kultamuseolta lähialueen kivi- ja mineraalikohteille
oppaana Kasper von Wuthenau
- 10.30 Saapuminen kohteelle
- 12.00 Lähtö takaisin museolle
- 12.30 Omakustanteinen lounas halukkaille Tankavaarassa

HUOM: Ohjelmamuutokset mahdollisia!

Kultasymposiumin yhteydessä on esillä myös pop-up näyttely GTK:n kansannäytetoiminnasta.

*Paikka: Tankavaaran kultamuseo
Puheenjohtaja: Jari Huotari, Kultamuseosäätiön vpj
Osallistumismaksu: 10 €, sisältäen kahvistelut ja sisäänpääsyn museon näyttelyihin*

Museokortin käyttäjien ja Museokorttimuseoiden määrä kasvaa

Kultamuseo on ollut Museokorttimuseo alusta saakka, samoin noin 190 muuta museota. Vuoden aikana joukkoon on liittynyt useita kymmeniä muita museoita ja Museokorttimuseoiden määrä onkin tätä kirjoitettaessa jo yli 230 museota. Melkoinen kulttuurimatka siis: yksi vuosi ja yli 230 museota.

Museokorttikäyttäjien määrä on niin ikään kasvanut – alun buumin jälkeen hieman

hitaammin, mutta varmasti. Tällä hetkellä museokortteja on myyty jo 70 000 kappaletta! Museokortin käyttäjät ovat siis jo varsin varteenotettava asiakasryhmä. ●

Kultamuseo yhteistyössä Siidan kanssa heinäkuuisilla Inariviikoilla

Inariviikkoja vietettiin Inarin kunnan alueella heinäkuun lopulla. Saamelaismuseo Siidassa vietettiin ulkomuseopäivää perjantaina 22.7. Kultamuseokin oli yhteistyön merkeissä mukana tässä päivässä järjestämällä kullanhuuhtontaan liittyviä työnäytöksiä Siidan ulkomuseoalueella. Jo aiemmin heinäkuussa oli museon kausityöntekijä Matti Tuoma käynyt valmistelemassa ulkoalueella olevaa kullanhuuhtontapaikkaa kuntoon yhdessä Siidan työntekijöiden kanssa. Paikka tehtiin valmiiksi Tuoman ohjeistuksen perusteella. Hänellä on useampivuotinen kokemus kullankaivusta, joten rännit ja luontilaudat tulivat oikeaan suuntaan ja kohtaan. Tuoma oli

myös opastamassa ulkomuseopäivänä vierailijoita kullanhuuhtonnan saloihin. ●

Yksi ränni on aseteltu paikoilleen ja vesi virtaa vauhdilla rännin pohjalla.

Kultamuseojuhlassa palkitsemisia ja musiikkia

Kultamuseojuhlaa vietettiin aiempien vuosien tapaan kisaperjantaina loppuillapäivästä. Tähän tulee lähivuosina muutos ja juhlan ajankohdan siirtymisestä tiedotetaan tarkemmin myöhemmin. Yksi vaihtoehtoista on museojuhlan siirtäminen Kultasymposiumin ensimmäiselle päivälle. Kultamuseojuhlan paikkahan on perintö ajoilta, jolloin museo oli tiiviisti mukana kisa-järjestelyissä.

Tänä vuonna Kultamuseo muisti kultaisella ansiomitalilla Lauri Skantsia. Skants on auttanut museota eri tavoin jo vuosikymmenien

ajan ja lisäksi ilmestyi hiljattain hänen Laanilan historiasta ja kultahistoriasta kertova teoksensa. Ahkerasti museolla talkoilleelle Anita Räisäselle myönnettiin pronssinen ansiomitali. Alpo Kyröä muistettiin Ivalojoeki-mitalilla pitkäaikaisesta talkooleirien järjestämisestä yhteistyötaho Metsähallituksen työntekijänä.

Totuttuun tapaan juhlassa oli musiikkiosuus, josta tällä kertaa vastasi saariselkäläinen Ari Heinonen. Lopuksi oli tarjolla kakkukahvit ennen kuin suurin osa vieraista lähti suunnistamaan kohti iltakuudelta alkanutta Lapin Kullan Ystävien 30-vuotisjuhlaa. ●

Trubaduuri, maantiesusi Ari Heinonen piti letkeän esityksen kultamuseojuhlassa.

VALTAKUNNALLISTEN MUSEO- PÄIVIEN RETKI TANKAARAAN

Valtakunnalliset Museopäivät järjestettiin tänä vuonna Inarissa, josta retkipäivänä eli perjantaina 27.5. suuntautui retkiä niin pohjoiseen kuin etelämmäksikin. Yksi retkistä järjestettiin Tankavaaraan otsikolla "Tankavaaran taigaa, kultaa ja kulttuurihistoriaa".

Toukokuun viimeinen perjantai valkeni aurinkoisena bussin startatessa saamelais-

kulttuurikeskus Sajoksen pihasta. Järjestävän tahon puolesta matkalla oli mukana Siidasta Minna Väisänen. Kultamuseon amanuessi Hanna Mattila kertoi Inari-Tankavaara-välin ajan osallistujille alueelta ja sen historiasta faktaa ja tarinoita. Kaunispään huipulla pidettiin lyhyt tauko ja pysähdyttiin ihaillemaan joka suuntaan avautuvien vaara- ja tunturimaisemien avaruutta.

Tankavaarassa osallistujat pääsivät ensin luontokeskuksen Kristiina Aikion kanssa sukeluttamaan Urho Kekkosen kansallispuiston historiaan, sotahistorialliselle polulle sekä

lopuksi vielä tutustumaan joko näyttelyyn tai katsomaan puolen tunnin filmiä. Metsässä kävely sai retkeläiset nälkäiseksi, joten matka jatkui kävellen Kultakylään maittavalle lou-

naalle. Tämän jälkeen päästiin tutustumaan Kultamuseoon opastetusti ja lopuksi kaikki hakkaat huuhtoivat omat Lapin kultahippunsa mukaan! Paluumatkan tunnelma oli rento ja

osallistujat hyvillään siitä, mitä kaikkea tuli nähtyä ja koettua. Lapin välimatkat taisivat myös konkretisoitua tällä retkellä parin muun pidemmän retken tapaan. ●

KIVET JA MINERAALIT - PILOTTITYÖPAJA JA HÄRKÄSELÄN HAASTEET

Kivet ja mineraalit Ylä-Lapin historia-
sa-hanke etenee eri osa-alueillaan.
Yllätyksiäkin on eteen tullut, mutta
niiden suhteen on ryhdytty toimenpiteisiin.

Yhtenä toiminnan muodoista on työpaja-
toiminta. Toukokuun lopulla järjestettiin Vuot-
son koululla kiviin ja mineraaleihin liittyvä
työpaja yhteistyössä GTK:n kanssa. Kyseessä
oli pilotointi, jonka kokemuksia hyödynne-
tään tulevien työpajojen suhteen. GTK:n Jor-
ma Valkama esitteli kullekin luokkaryhmälle
Lapin kiviin ja mineraaleihin liittyvää perustie-
toa. Samalla hän sivusi kansannäytetoimintaa
ja sen merkitystä lyhyesti.

Tämän jälkeen oppilaat pääsivät työpä-
joihin, mm. harjoittelemaan mineraalien tai
kivien tunnistamista raapatustestin avulla.

Vuotson koululla Jorma Valkama neuvoi kivipisteessä.

Kultamuseon Hanna Mattila oli Valkamalta
saamiensa ohjeiden mukaan opastamassa
koululaisia eri raapatus- ja tunnistuspisteis-
sä. Esillä oli myös alueelle tyypillisiä kivi- ja
mineraalinäytteitä. Varsinainen työpajapäivä
osui maanantaille, mutta perustietoutta kul-
lan synnystä oli pop-up näyttelyn muodossa
esillä koululla koko viikon ajan.

Alkukevät puolestaan paljasti näyttelyn
ja sisäseinien purkamisen jälkeen ikäviä yl-
lätyksiä itse näyttelyrakennuksen kunnosta.
Osa rakenteista oli päässyt vuosikymmenien
aikana huonoon kuntoon. Härkäselkänä tun-
nettu rakennus on kulttuurihistoriallisestikin
merkittävä, sillä sen on 1920-luvulla rakennut-
tanut kultayhtiö Oy Lapin Kulta Ab. Museon
näyttelyrakennukseksi se hankittiin Metsähäl-
litukselta Ivalojoen Härkäselästä 1977–78.

Hankkeen ulkopuolisia rahoituslähteitä
alettiin etsiä pian huonokuntoisuuden ha-
vaitsemisen jälkeen. Rakennuksen vaatimat
korjaustyöt ovat sen suuruisia, että ne vaativat
erillisen rahoituksen. Lisää Härkäselän tilan-
teesta voit lukea alla olevasta jutusta. Jo vau-
rioiden havaitsemisen jälkeen keskityttiin ns.
ensiapuun eli estämään lisävaurioiden synty
rakennuksessa. Tähän mennessä on kaivettu
maan alle jäänyt hirsikerta esille, asennettu
petoverkkoja, kaivettu maata sokkelin ympä-
riltä, täytetty lattian ja seinän välinen ura ja
asennettu sokkelin ympärille patolevy pinta-
vesikuormia varten.

Härkäselkä iltapäiväauringossa, patosuoja alkaa olla paikoillaan.

Pelastakaa Härkäselkä! -kampanja on avattu

Nyt jokainen voi olla mesenaatti

Kultamuseo on aloittanut rahoituskampanjan Oy Lapin Kulta Ab:n vanhan päärakennuksen, Härkäselän, kunnostamiseksi Mesenaatti.me – palvelun avulla. Kun Härkäselän rakennuksessa sijaitsevaa Kultamuseon kivi- ja mineraalinäyttelyä alettiin keväällä 2016 uusia, huomasimme talon olevan huonossa kunnossa. Rahoitusta kulttuurihistoriallisesti arvokkaan hirsirakennuksen korjaamiseen olemme etsineet sekä kansallisesta että EU-rahoista tuloksetta.

Rakennuksen kunnostus kuuluu osana Kivet ja mineraalit Ylä-Lapin historiassa – hankkeeseen, jonka turvin Härkäselkään on tarkoi-

me
se
naatti
.me

tus rakentaa uusi geologiaan ja historiaan perustuva näyttely. Kuitenkaan museomme ei ollut varautunut näin mittaviin rakenteellisiin korjauksiin, joten lisärahoitus on tarpeen. Myös alkuperäistä hankeaikataulua jouduttiin muuttamaan korjausten takia.

Nyt tarvitsemme vapaaehtoisten apua, jotta Härkäselän ainutlaatuinen rakennus saadaan kuntoon. Meitä voi auttaa onnistumaan projektissa joko jakamalla tietoa kampanjastamme tai osallistumalla itse mesenaattina kulttuurihistoriallisesti merkittävän rakennuksen pelastamiseen. Kaikki apu on tervetullutta!

Minimitavoittemme on 3 500 euroa. Sillä saamme korjattua Härkäselän lahonneet puuosat sekä korjattua ikkunat. Välitavoittemme on 6 000 euroa. Sillä saamme edellisen lisäksi oikaistua ja jäykistettyä hirsirakennuksen rungon. Korkein päämäärämme on 10 000 euroa. Sillä saamme ikkunoiden ja hirsirakenteiden korjauksen lisäksi lisäeristettyä rakennuksen talvea varten ja kivettyä sokkelin siten ettei vesi pääse enää valumaan rakenteisiin. Mesenaattikampanja jatkuu 9. lokakuuta 2016 saakka.

Mesenaatti.me on Suomen suurin yhteisörahoituspalvelu. Enää ei tarvitse olla miljonääri ollakseen mesenaatti. Vaikuttamaan pääset vaikka kymppillä. Lisätietoa ja ohjeet löydät alla olevasta linkistä:

<https://mesenaatti.me/campaign/?id=121#single/view>

Tulkaa mukaan auttamaan. Pelastetaan yhdessä Härkäselkä! ●

RITAKOSKEN TALKOISSA TUOKSUI TERVA

Kesäkuun puolivälin tienoilla järjestettiin perinteiseen tapaan Kultamuseon ja Metsähallituksen yhteistyönä talkooretki kultahistorialliselle kohteelle. Tällä kertaa matka suuntautui Ritakoskelle, jossa rakennusten katot kaipasivat tervausta. Startti oli maanantaiaamuna 13.6. ja yhdeksän hengen porukka otti suunnan kohti Ivalojokea.

Ritakosken kohdalla on joki joskus näyttänyt arvaamattomuutensa ja ylitse on pitänyt mennä jopa mönkijällä. Nyt kesän alussa Ivalojoessa riitti vettä ja ylitys oli helppo tehdä kumiveneellä. Ylityksen jälkeen oli vuorossa leirikamppneiden vieni yöpymistiloihin ja ti-

lannekartoitus. Syödäkin piti jossain vaiheessa. Sitten päästiin aloittamaan työt.

Talkoot kestivät maastossa kolme päivää, takaisin tultiin torstain aikana. Näiden päivien aikana saatiin tehtyä monta asiaa. Aikaa vievintä oli Ritakosken pihapiirin kaikkien rakennusten kattojen puhdistus ja tervaaminen – Metsähallituksen huoltotupaa lukuun ottamatta. Vajaan kilometrin alavirran suuntaan sijaitsevan Kivekkään höyrykoneen katoksen katto oli hyvässä kunnossa ja pelkkä puhdistaminen riitti. Ylävirran suunnassa sijaitseva Liljeqvistin ruoppaaja puolestaan harjattiin puhtaaksi mm. siihen kertyneistä irtolehdistä ja – neulasista.

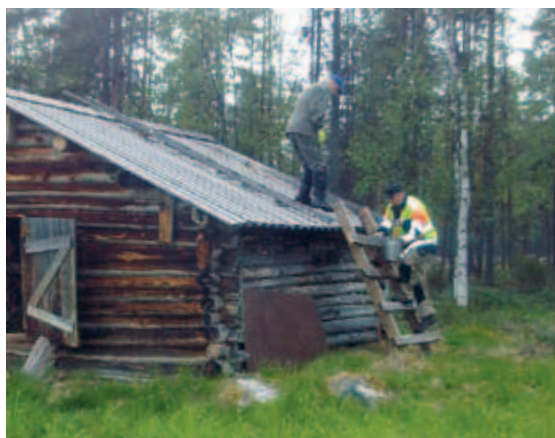
Tästä se alkaa! Ensin kampeet kasaan ja sisälle, sitten palaveria ja töihin.

Me teimme sen! Ennen Ritakoskelta lähtöä ehdittiin vielä yhteiskuvaan.

Työntäyteisten päivien jälkeen varattiin aikaa myös telttasaunan lämmittämiseen. Sauna tarjosi alkuillasta makeat lölyt ja Ivalojoki hyvät peseytymisvedet. Ritakosken talkooleirillä on yhdeksi iltaperinteeksi muodostunut lähtyen paisto nuotiolla eikä siitä poikettu tälläkään kertaa.

Vitsinä on kulkenut sanonta, että museo tilaa etukäteen hyvät talkookelit. Se ei aina ole pitänyt paikkaansa, mutta tällä talkooleirillä kelit suosivat suurelta osin. Etenkin kattojen tervauksen suhteen poutakelit ovat tärkeitä. Erämaan keskellä viihtymisen kannalta mainittavan arvoista on sekini, että talkooleirillä vallitsi jälleen kerran hyvä fiilinki! ●

Myös halkovajan katto tervattiin.

KULTAKANSA KOKOONTUI TANKA- VAARAN KISOIHIN HEINÄKUUSSA

Tankavaara keräsi jo 43. kerran kullanhuuhtajat nelipäiväiseen huippu-tapahtumaan, jossa ratkottiin torstaina Lapin Kullankaivajain Liiton mestarit ja viikonlopun aikana Suomen parhaimmisto. Kullanhuuhtontakilpailu on siitä hieno laji,

että mukana voi olla koko suku vauvasta vaariin. Kisoissa nuorimpien osallistujien ikä oli alle kolme vuotta ja vanhimpien pitkästi yli kahdeksankymmentä.

Torstaisissa kullankaivajien kisoissa veteraanien voiton vei Veikko Keränen. Yleises-

Minkä nuorena oppii, sen vanhanakin taitaa. Kisojen pienet vaskaajat ovat myös osa kullanhuuhtonnan tulevaisuutta.

Kuva: Pirjo Muotkajärvi

sä sarjassa mestaruus meni läntiseen naapuriimme, kun Ken Karlsson Ruotsin Kopperbergistä oli sekä nopein että tarkin. Lapsissa ja nuorissa on tulevaisuus ja ilahduttavasti heidän määränsä on pienessä kasvussa niin LKL:n kuin SM-kisoissakin. LKL:n kisoissa nuorten mestaruuden vei Sarita Luusua ja lasten sarjan voitto meni Nelli Turuselle.

Perjantaina alkoivat kullanhuuhtonnan SM-kisat ja silloin ratkottiin perinnevaskoolien ja joukkueiden mestaruudet. Jo Klondyken kultaryntäyksessä käytetyn pienen peltivaskoolin Estwingin parhaaksi huuhtoi oululainen Pirjo Muotkajärvi ja perässä seurasivat Veikko Keränen

Torniosta ja Toni Leinonen Kangasalalta.

Muulla Euroopassa suosittu, kiinalais-hattua muistuttava batea on tullut kilpailujen myötä tutuksi myös suomalaisille, mutta voiton nappasi kuitenkin saksalainen, Suomessa asuva Kasper von Wuthenau ja seuraavaksi sijoittuivat Tor Kosonen ja Jari Järvinen.

Joukkuekisoja hallitsi perhe Keränen-Turunen Torniosta. Kahden hengen joukkue-mestaruus meni Maija ja Veikko Keräselle ja viiden hengen joukkue samaisille vahvistettuna tyttärellä ja vävyllä Pia ja Jarkko Turusella sekä kristiinankaupunkilaisella Arja Repolalla.

Lauantai oli perinteisesti eri sarjojen karsintapäivä sunnuntain finaaleja varten, mutta yhdessä sarjassa saatiin voittaja välipäivänäkin. Leikkimielisessä Lapin Kulta-sarjassa Zetorin Kullanhuuhtojat veivät voiton ja museon joukkue puolestaan jäi hännänhuipuksi hukattuaan turhan monta hippua.

Sunnuntai aloitettiin Jokerilla. Jokeri-sarjassa vaskataan riskillä - onhan voittajalle palkintona muiden jokerisarjalaisten osallistumismaksut. Tällä kertaa riskin otti sopivimmin Väinö Kukkola, joka putsasi pöydän. Voitto tuli hiuksenhienosti, sillä seuraavaksi nopeimman Antti Seppälän aika oli vain muutamaa sekunnin kymmenesosaa hitaampi.

Finaalissa miesten sarjan voittoon ylsi jo yhdeksän kerran Veikko Keränen Torniosta ylivoimaisella ajalla 1.06. Saavutus on ainutkertainen ja hän onkin maamme menestyksekkäin kilpavaskaaja kautta aikojen. Keränen varmisti jättipottinsa viemällä myös veteraanisarjan voiton. Keränen päivän kruunasi tytär Pia Turusen naisten sarjan voitto ja tyttärentytär Nelli Turusen lasten sarjan mestaruus. Myös Pia Turusella on aikaisempi Suomenmestaruus sekä maailmanmestaruus muutaman vuoden takaa.

Nuorten sarjan voitto meni Joonna Kuuskajärvelle ja toinen sija Sarita Luusualle. Nuoresta iästään huolimatta Sarita on todellinen uhka myös aikuisten sarjalaisille, sillä hän selviytyi myös naisten finaaliin ja suoraan pronssipallille. Aloitteijoiden kilpailussa naisten sarjan paras oli Noora Smedlund ja miesten mestariksi vaskasi Jouko Heiskanen.

Monen kilpailijan matka jatkuu syyskuussa suuren rapakon taakse, sillä kullanhuuhtonnan maailmanmestaruuskilpailut pidetään syyskuun alussa Kalifornian Placervillessä. uoloin ratkeaa myös Suomen mahdollinen MM-kisaisännys vuodelle 2019. ●

PELASTAKAA HÄRKÄSELKÄ! -KAMPANJA ON AVATTU s. 15

KULTAMUSEO YHTEISTYÖSSÄ SIIDAN KANSSA HEINÄKUUISILLA
INARIVIICOILLA s. 9

RITAKOSKEN TALKOISSA TUOKSUI TERVA s. 16

KEKKONEN POP-UPINA MUSEOLLA SYKSYLLÄ s. 5